Aan de fractie van Mooi Lelystad
t.a.v. mevrouw M. van de Watering

uw brief van	uw kenmerk	ons kenmerk	datum verzending
1 juli 2026			18 augustus 2026
behandeld door	**doorkiesnummer**	**Bijlage(n)**	**dossiernummer**
	14 0320	0	

onderwerp
Beantwoording schriftelijke vragen – Realistische begroting jeugdzorg

Geachte mevrouw Van de Watering,

Hierbij ontvangt u de antwoorden op uw vragen betreffende Realistische begroting jeugdzorg. Eerst wordt de vraag herhaald, daarna volgt het antwoord.

1. **In hoeverre acht het college de in de kaderbrief gehanteerde kostenraming voor de jeugdzorg realistisch en actueel?**

In de kaderbrief is aangegeven dat de eerder ingeboekte ombuiging op de jeugdzorg niet gerealiseerd zal worden en dat de beschikbare budgetten in de meerjarenraming naar verwachting ontoereikend zullen zijn. Hierbij is aangegeven dat er sprake is van een aantal variabelen die maken dat het op dit moment lastig is om concrete bedragen te noemen.

Om die reden is in bijlage 1 van de kaderbrief 2027 – 2030 een drietal scenario's inzichtelijk gemaakt. Wat het college betreft geven deze scenario's nog steeds een goed beeld van de mogelijke uitkomsten.

2. **Welke bandbreedte acht het college realistisch voor de verwachte kostenontwikkeling van de jeugdzorg?**

De drie scenario's in de kaderbrief 2027 – 2030 zijn beschreven door gebruik te maken van bandbreedtes. De onderliggende variabelen die daarbij een rol spelen zijn in beeld gebracht, evenals de verschillende aannames die zijn gehanteerd bij het becijferen van de verschillende scenario's.

Wat het college betreft is het uitgangspunt dat in het raadsakkoord is gehanteerd goed verdedigbaar op basis van de huidige inzichten. Dit uitgangspunt gaat uit van het neutrale scenario voor de ontwikkeling van de kosten en het gunstige scenario voor de nog te ontvangen compensatie vanuit het Rijk.

Gemeente Lelystad
Stadhuisplein 2
Postbus 91
8200 AB Lelystad
14 0320
www.lelystad.nl

3. Welke aannames liggen ten grondslag aan deze kostenraming en bandbreedte?
In de meerjarenraming gaan de budgetten voor jeugdzorg in de komende jaren naar beneden op basis van de eerder ingeboekte bezuiniging. In de praktijk zijn de kosten echter toegenomen. Het is niet realistisch om vast te houden aan de naar beneden toe bijgestelde budgetten die nu in de meerjarenraming staan.

Op pagina 20 tot en met 22 van de kaderbrief 2027 – 2030 wordt uitgebreid toegelicht waarom het noodzakelijk is om de meerjarenraming op dit onderdeel te actualiseren. Aan de hand van de volgende drie variabelen is vervolgens in bijlage 1 van de kaderbrief 2027 – 2030 inzichtelijk gemaakt wat de mogelijke uitkomsten zijn in het meest gunstige geval en in het meest ongunstige geval:

A. Bepalen uitgangspositie kostenniveau
Rekening houden met afwikkelingsverschillen over eerdere jaren, loon- en prijsontwikkeling, het contracteren van zeven nieuwe aanbieders voor jeugd GGZ, het in eigen beheer nemen van het GI proces en het herstarten van de werkzaamheden van Jeugd Lelystad.

B. Mate waarin het verwachte kostenniveau nog kan worden beïnvloed;
Het verder implementeren van het knoppenplan, waaronder de verdere uitbreiding van de jeugdprofessionals bij de huisartsen en de start van de regisseur transitie jeugd. Doorwerking van de Verordening Jeugdhulp Lelystad 2025, op basis waarvan de nieuwe overeenkomsten voor de lokale jeugdhulp starten. Tot slot de overstap van Thuis op Maat (ToM) naar een alternatief product (Multi).

C. Mate waarin het Rijk gemeenten tegemoet komt met ingang van 2028.
Uitkomsten van het rapport van de Commissie van Ark en vervolgens wat het Rijk daar vervolgens mee doet.

Zie voor een uitgebreidere toelichting op deze variabelen en aannames bijlage 1 van de kaderbrief 2027 – 2030.

4. Welke praktijkontwikkelingen en risicofactoren zijn bepalend voor deze kostenontwikkeling?
Zie hiervoor de beantwoording van de vorige vraag. Zoals ook in de kaderbrief staat toegelicht is op voorhand niet goed in te schatten waar het kostenniveau uiteindelijk op uit zal komen in de aankomende jaren. Dit zal geleidelijk gaan op het moment dat er meer duidelijkheid ontstaat over de hierboven genoemde variabelen. Zo biedt het actuele volume van ToM meer inzicht voor variabel A. Bepalen uitgangspositie kostenniveau. De mogelijkheden en impact van (evt. versneld) uitfaseren van ToM heeft invloed op variabel B. Mate waarin het verwachte kostenniveau nog kan worden beïnvloed.

5. Welke concrete maatregelen of keuzes zijn nodig om deze kostenontwikkeling te beheersen?
In het Knoppenplan Jeugdzorg (en uitgewerkt in het Uitvoeringsprogramma Samen voor de Jeugd) is een breed, samenhangend pakket van maatregelen opgesteld om grip op de jeugdhulp te krijgen. Deze maatregelen zijn in uitvoering. Zo is de jeugdhulpplicht meer afgebakend in de nieuwe Verordening Jeugdhulp Lelystad 2025 die in juli 2025 door de raad is vastgesteld. Ook zijn de uitgangspunten van het Knoppenplan Jeugdzorg verwerkt in de nieuwe inkoop lokale jeugdhulp per 1 juli 2026. Daarnaast zijn we bezig om met de medische verwijzers samenwerkingsafspraken te maken en hebben wij het aantal jeugdprofessionals bij de huisartsen uitgebreid. Ook zijn we bezig met een pilot om minder jeugdhulp en meer inclusief onderwijs te realiseren en is er op 1 april jl. de regisseur transitie jeugd gestart, die verantwoordelijk is voor het coördineren en aansturen van de

transitieprocessen binnen het jeugddomein, waaronder het uitvoeringsprogramma van het Knoppenplan. Verder gaan we aan de slag om de mogelijkheden van (evt. versneld) uitfaseren van ToM te verkennen m.b.v een analyse op de 50 jongeren met de hoogste jeugdzorgkosten.

6. Welke gevolgen heeft deze kostenontwikkeling voor het structureel begrotingsevenwicht?
De in de kaderbrief 2027 – 2030 geschetste scenario's hebben in alle gevallen een effect op het gemeentelijke begrotingssaldo. In het raadsakkoord staat aangegeven dat voor de kostenontwikkeling uitgegaan wordt van het scenario 'neutraal' en voor wat betreft de compensatie vanuit het Rijk uitgegaan van het scenario 'meest gunstig'. Dit leidt aan het einde van het meerjarenperspectief per saldo tot een structureel nadelig effect ter grootte van €7,25 miljoen per jaar. Dit effect zal betrokken worden bij het opstellen van de programmabegroting 2027 – 2030. De raad zal de uitgewerkte ombuigingsmogelijkheden in het voorjaar van 2027 ontvangen, zodat inkomsten en uitgaven weer in evenwicht gebracht kunnen worden op basis van de keuzes die uiteindelijk door de raad worden gemaakt.

7. Op welke wijze en wanneer wordt de raad geïnformeerd over de kostenontwikkeling, de onderliggende aannames en de gevolgen voor de begroting?
De raad wordt geïnformeerd via de diverse documenten binnen de planning en control cyclus. Daarnaast wordt de raad geïnformeerd via separate informatienota's mocht daar tussentijds aanleiding voor zijn.

We vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
het college van de gemeente Lelystad,

namens deze de plaatsvervangend gemeentesecretaris,
J.D. Pruim
**Deze brief is digitaal vastgesteld en ondertekend*

ValidSigned door Jan Dirk Pruim
op 19-08-2026